

Vragen en antwoorden windmolens A73-Maaslijn

Beleid, proces en procedures	2
Economische belangen en bedrijven	6
Leefbaarheid	8
Omgevingseffecten van windmolens	9
Sociale haalbaarheid	15
Technische informatie windmolens	17
Werken in de buurt van een windmolen.....	19
Wet en regelgeving.....	20

Beleid, proces en procedures

Wie is verantwoordelijk voor schade als gevolg van windmolens?

De eigenaar / eigenaren van de windmolen(s) zijn in de basis verantwoordelijk.

Hoe wordt de overlast gecompenseerd?

We kunnen vooraf niet zeggen of compensatie nodig is en op welke manier. Dit bekijken we op het moment dat hier sprake van is, in overleg.

Is er een mogelijkheid tot planschade wanneer deze windmolens geplaatst worden? En tellen deze op met alle andere ontwikkelingen?

Planschade is van toepassing binnen de ruimtelijke procedure, dus als er een bestemmingsplan wordt opgesteld en windmolens ruimtelijk/in het gebied mogelijk worden gemaakt. Er zal met de initiatiefnemer (degene die de windmolens zal realiseren) een planschade-overeenkomst worden overeengekomen. De (eventuele) kosten van planschade komen namelijk voor rekening van de ontwikkelaar.

Hoe zorgen we niet achter de feiten aanlopen?

Wat we weten is dat de CO₂-uitstoot steeds meer wordt. Dit heeft grote effecten op de volksgezondheid (slechte luchtkwaliteit) en op het klimaat (steeds extremer weer bijvoorbeeld). Wat we doen qua fossiele brandstoffen, is onomkeerbaar. Op dit moment is met name opwek door zon en wind financieel en technisch het meest geschikt. Andere technieken zijn pas op z'n vroegst over 15 jaar beschikbaar. Bijvoorbeeld geothermie, maar mogelijk ook kernenergie als hier landelijk voor wordt gekozen. Die technieken zijn pas na 2030-2035 beschikbaar. Hier kunnen we niet op wachten. Daarom zetten we nu met name in op zonnepanelen, zonnevelden en windmolens.

Maar er zijn ook andere mogelijkheden, zoals de warmtebron in Californië: geothermie. Waarom gebruiken we die nu niet?

Het klopt dat er meer en andere technieken zijn. Omdat we ons nu richten op realisatie in 2030 en deze technieken nog niet mogelijk zijn (financieel of technisch), kunnen we die nu niet al gebruiken. Na 2030 moet energie-opwek 100% lokaal en duurzaam zijn. Dus dan hebben we deze andere technieken ook nodig.

Waarom zetten we niet vol in op het volleggen van alle grote daken?

In de plannen houden we al rekening met alle daken vol, zowel van woningen als van bedrijven. Ook als er op alle daken zonnepanelen liggen, wekken we nog maar 8% van het totale energieverbruik duurzaam en lokaal op. Er is dus meer nodig dan alle daken vol. Verder speelt nog het probleem dat grote (bedrijfs)daken die vol worden gelegd met zonnepanelen, niet op het elektriciteitsnet kunnen worden aangesloten.

Er is toch bepaald dat er maar 3 windmolens worden geplaatst?

In KODE is opgenomen wat de opgave (hoeveelheid op te wekken energie) is voor lokaal duurzaam opgewekte energie door zon en wind. Hiervoor zijn 350 hectare zonneweides nodig samen met circa 7 windmolens. Het zijn communicerende vaten (meer wind is minder zon en andersom). Naast grootschalige opwek ook zon op daken, dubbelruimtegebruik en kleine zonneweides.

Waarom zijn er geen berekeningen meer van Klaver 11?

Voor Klaver 11 is gestart met dezelfde toets als de gebieden Witveld - Hoogheide bij de gebiedsverkenning. Deze toets laat zien dat Klaver 11 niet voldoet aan spoor 3 van KODE: er kan geen clustering van meerdere windmolens plaatsvinden. Daarom is dit gebied

vooral nog afgevalen en niet meegenomen in de milieutechnische studie. Het is niet realiseerbaar voor 2030.

Als er wind komt, dan zal er ook zon komen. Is dat de volgende stap voor dit gebied?

Op dit moment is het niet de bedoeling dat er behalve windmolens ook zonnevelden komen. Het zoekgebied voor grootschalige opwek via zonnepanelen ligt in het westen van de gemeente (de Peel). Het is niet logisch om in dit gebied van de gemeente zon te realiseren. Vanuit het huidige landbouwgebruik en verstandig omgaan met de ruimte is het niet logisch om grootschalige opwek via zonnevelden in het gebied A73-Maaslijn uit te voeren. Ter vergelijking: 100 hectare zon of 6 windmolens: vanuit het gebruik van de grond voor landbouw, wil je geen 100 hectare gebruiken voor zon in dit gebied. Dit is onverstandig gebruik van landbouwgrond.

Waarom is alleen dit gebied geschikt voor wind?

Het antwoord op deze vraag begint met een toelichting hoe we tot dit gebied zijn gekomen. Vanuit belemmeringen (autoweg, spoorbaan, hoogspanningslijn) en afstanden tot bijvoorbeeld woningen en kernen zijn gebieden overgebleven waar windmolens mogelijk zijn. Daarbij zijn de afstanden voorlopig. De (nieuwe) normen voor geluid en slagschaduw bepalen onder meer de uiteindelijke plaats van de windmolens. En daarmee ook de afstanden tot de woningen. Op sommige plekken in de gemeente kan er 1 windmolen, op andere plekken 2, 3 of meer. We hebben afgesproken om windmolens in een groep (geclusterd) te plaatsen en niet overal los in het landschap. Op basis van het aantal windmolens dat geclusterd mogelijk is en de benodigde duurzaam opgewekte energie, is het zoekgebied A73-Maaslijn het meest geschikt om nu te onderzoeken.

Waarom kunnen we geen lijn vanuit de bestaande windmolens doortrekken richting station? Als je de spoorlijn doortrekt, liggen er geen woningen.

Als je de lijn van het windpark Venlo doortrekt, dan kom je echt in conflict met bestaande woningen in onze gemeente. Ook qua geluid.

De 2 gebieden overlappen die elkaar met contouren? Waarom niet zien als 1?

Er is wel sprake van gezamenlijkheid qua impact, maar het zijn andere gebieden door andere grondposities. Dus daarom ook aparte informatieavonden. De bewoners van Witveldweg kunnen dan bij beide avonden aansluiten. Hoogheide en Witveld zijn 2 gebieden met afspraken. Straks is er ook een gezamenlijke milieueffectrapportage nodig. Daarbij worden beide gebieden als 1 gezien. Het is ook de bedoeling om beide gebieden in een gezamenlijk besluit verder uit te werken.

In de zoekgebieden liggen woningen die tot beperkingen voor het plaatsen van een windmolen leiden. Als je deze woning(en) weghaalt, dan ontstaat er ruimte. Waarom wordt hier niet voor gekozen?

Het uitkopen of wegbestemmen van een woning is niet het vertrekpunt en ook geen onderdeel van de inventarisatiefase waar we nu mee bezig zijn. Het kan zeker zo zijn dat we hierover in gesprek kunnen vanuit het vervolgproces en het op te stellen gebiedsakkoord (omgevingsdialoog), maar dit is geen onderdeel van deze fase en het tussenbesluit op 11 juli.

Waarom investeert Horst niet in windmolens in zee?

De windmolens in zee zijn voornamelijk om te voorzien in de energiebehoefte van de grote industrieën. Uiteindelijk moet in 2050 alle energie 100% duurzaam zijn. En dit is niet mogelijk door alleen maar in windmolens op de zee te investeren. Zoveel zee en (nieuwe) kabels om alle stroom aan land te krijgen, is financieel en praktisch niet mogelijk. Daarbij zal dan ook

alle stroom vanaf die plek via nog meer kabels richting alle gemeenten en stroomstations moeten worden vervoerd. Dus investeren voor Horst is niet realistisch en praktisch mogelijk.

Over hoeveel megawatt uur gaat het in de gemeente dat we straks duurzaam moeten opwekken?

We hebben gerekend met een energievraag in 2050 van on-geveer 5.100 Terrajoule (TJ) per jaar. In 2030 willen we 1150 TJ aan energie duurzaam opwekken: ongeveer 713 TJ via grootschalige opwek (zon en wind). Van deze 713 TJ is vanuit de aangegeven verdeling (25% wind en 75% zon) 223 TJ aan windopwek en 490 Terrajoule aan zonopwek in 2030 nodig.

Weten we ook welk gedeelte van de stroom gebruikt wordt door inwoners en welk deel door het bedrijfsleven? Wat ondernemers verbruiken, maar niet duurzaam opwekken komt anders op het bord van de inwoners te liggen.

In KODE is aangegeven welke sectoren energie verbruiken. Wat ondernemers laten liggen op het bordje van inwoners is eigenlijk niet relevant. Wij zijn ook het bedrijfsleven, wij gebruiken ook alle producten, wij werken hier. De duurzame opwek is een gezamenlijke opgave.

Wat wordt het afwegingskader dat bepaalt of er sprake is van go/no go, hoe wordt dat gewogen?

De gemeenteraad maakt een afweging tussen het algemene en lokale belang. Iedere partij heeft daarbij eigen standpunten en belangen om die afweging te maken. Het is uiteindelijk het oordeel van alle partijen samen dat besluit voor go of no go. Voor dit onderwerp is het zeker dat er geen unaniem besluit komt, dat betekent dus dat een meerderheid van de raadsleden voor go moeten kiezen om door te kunnen gaan met de volgende fase.

Er is nu al sprake van oplopende netspanning. Als er te veel wordt teruggeleverd, schakelt de transformator zich uit. Windmolens maken dit alleen maar erger.

Windmolens zitten niet op een wijktransformator. Windmolens zitten op een hoger niveau qua aansluiting (aparte kabels op grotere stations). Zij dragen dus niet bij aan de stijgende netspanning in een wijk.

Het Rijk heeft de ambitie verhoogd tot 55% CO2-reductie. Dit is niet meegenomen in RES 1.0. Die is gebaseerd op 49% reductie. Maar wat moet er nog bij als we op 55% gaan zitten?

Als je alle biedingen in Nederland optelt, dan zitten we ruim boven 49%, met alle biedingen zitten we al op 55%. De minister heeft aangegeven nu geen nieuwe rondes om de verhoogde ambities opnieuw in beeld te brengen. Het is belangrijk dat we nu aan de slag gaan.

TNO heeft uitgerekend dat we meer stroom nodig hebben dan dat we eerst hebben uitgerekend. Dat betekent dus meer duurzame stroom om hetzelfde percentage aan CO2-reductie te bereiken in 2050.

Er ligt een grote ambitie op landelijk niveau. Begin maart komt het rapport Van der Geest waarin alle opties voor het kabinet worden weergegeven om de reductiedoelstelling te kunnen halen. Welke kaarten gaan we inzetten om tot 55% of 60% reductie te komen. Dit gaan we voelen in de energiebelasting, in normering van apparaten, bij de scheepvaart en het vliegverkeer. Voor Horst betekent dit dat we nu geen biedingen verhogen. We gaan eerst aan de slag om de eigen gestelde ambitie waar te maken. Dan zijn we nog maar bij -55%. En wat doen we dan tussen 2030 en 2050: dan wordt er ingezet op het verduurzamen van de zware industrie (Tata Steel, Chemelot). De industrie doet 1/3 van het totale

energieverbruik in Nederland. Het zij dus ongelofelijke pijnlijke maatregelen, ook voor andere sectoren, om dit te kunnen bereiken.

Waarom niet eerste andere scenario's bekeken? Wind en zon niet versnipperd, liever alles op 1 plek concentreren.

Doelstelling in KODE is clustering van windmolens. Uitgangpunt vanuit raad en onze inwoners hebben aangegeven bij wind zoveel mogelijk bij elkaar te plaatsen en niet versnipperd. Daarom hebben we ook gekozen voor grootschalig en niet overal klein. Liever op 1 plek een concentratie dan op meer plekken.

Economische belangen en bedrijven

In het ontwikkelgebied hebben de boomtelers zo'n 95 à 98% van de grond in gebruik (met tussenkomst van akkerbouw en groenbemesters). Daarmee zullen de effecten van eventuele windmolens op dit gebied groot zijn. Hoe wordt hier rekening mee gehouden?

De tuinsector heeft hun specifieke werkwijze/bedrijfsvoering (inclusief werken op het land). In de gesprekken tussen boomtelers en gemeente wordt hier steeds over gesproken en wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn om de sector te verstevigen, juist ook als er eventueel windmolens in het gebied komen. Er zijn vanuit de overleggen al meerdere mogelijkheden benoemd vanuit de gemeente om de sector zo goed mogelijk te faciliteren. Verder zal het werken op het land onder en in nabijheid van de windmolens onderzocht worden in het kader van de milieueffectrapportage.

De boom- en sierteelt zorgt voor een grote vermindering van CO2-uitstoot. Stel dat er windmolens komen en de helft van de kwekers stopt, dan krijg je veel minder CO2-besparing omdat al die bomen en planten niet meer geteeld worden. Dat is toch niet de bedoeling?

Windmolens nemen relatief weinig ruimte in beslag (< 1% van projectgebied). En zorgen voor een grote vermindering van de CO2-uitstoot. De gemeente begrijpt de gevolgen voor de bedrijven van de ondernemers en pachters in dit gebied. We willen daarom samen met de ondernemers en pachters onderzoeken hoe we de effecten (verder) kunnen beperken.

De komst van windmolens betekent waarschijnlijk dat (sommige) telers moeten inkrimpen of verplaatsen. De percelen hier liggen niet voor het oprapen. Wat betekent het voor de ondernemers als ze moeten verplaatsen?

De gemeente is in gesprek met de boomtelers om te kijken wat het plaatsen van windmolens betekent voor de bedrijven. Windmolens nemen minder dan 1% van de ruimte in het totale gebied in Hoogheide in beslag. De verwachting is dat er voldoende oppervlakte blijft voor de (huidige) bedrijven. De gemeente blijft hierover met de ondernemers in gesprek, net als over bijvoorbeeld de zorgen over het werken onder en dichtbij windmolens.

Leidt plaatsing van windmolens tot aantrekking zonneweides? Er zijn zorgen dat als er windmolens geplaatst worden, er in de omgeving een directe aantrekking van zonneweides plaatsvindt. Wordt dit misschien zelfs verplicht door netwerkbeheerders? In het huidige beleid is dit niet opgenomen, maar hoe zit dat na 2030? Dit is voor de boomteelt belangrijk omdat hier met lange termijn planning van 2 tot 6 jaar wordt gewerkt.

Vanuit het nu vastgestelde beleid wordt voor het gebied A73-Maaslijn alleen onderzocht op de mogelijkheden van windenergie. Dat er in de toekomst nog verplichtingen komen of mogelijkheden worden gezien voor zon is nu niet zo besloten.

In natuurgebieden zijn er eisen voor onder andere de dieren die er leven. In het gebied A73-Maaslijn leven onder andere roofvogels en er zijn uilenkasten en kasten voor torenvalken. Zijn er in dit gebied ook eisen nodig vanwege de dieren die er leven?

Er gelden zeker eisen in het gebied voor fauna. Dit is een van de onderzoeken die we in het kader van de MER (milieueffectrapport) laten uitvoeren. Daarbij kijken wij ook of er eisen gelden voor biologische teelt.

Zijn er beperkingen voor mogelijke uitbreidingsplannen voor boomkwekerijen door restricties door windmolens?

Als er behoefte is aan uitbreiding dan zal dit in overleg met de gemeente gaan.

Als door windmolens boomkwekerijen verplaatst moeten worden, leidt dit tot extra transportbewegingen, hogere kosten en extra CO2-uitstoot. Nu zijn de kwekerijen aan de buitenkant van de dorpen gevestigd en hoeft er geen transport door de dorpen heen.

De gemeente realiseert zich dat er (grote) consequenties zitten aan het verplaatsen van boomkwekerijen. Voor dit moment is het beeld dat verplaatsen van bedrijven niet nodig is.

Hoe zorgt de politiek ervoor dat er niet allemaal belemmeringen komen voor de agrarische sector?

De gemeente gaat met de boomtelers om de tafel en blijft graag in gesprek. We bespreken samen wat de wensen zijn, welke afspraken er nodig zijn, wat er juridisch geregeld moet, enzovoorts. Alles mag op tafel. Dit kunnen we onderdeel maken van de besluitvorming dat na 11 juli naar de raad gaat. We willen graag langdurige afspraken maken zodat er niet steeds nieuwe zaken tussendoor komen die de ondernemer beperken.

Leefbaarheid

De omwonenden rondom de zoekgebieden krijgen al te maken met veel overlast vanuit de omgeving. Namelijk luchtkwaliteit, overlast door arbeidsmigranten en verkeersoverlast. Waarom wil de gemeente óók nog windmolens in dit gebied plaatsen?

Op basis van een inventarisatiekaart is zichtbaar geworden welke gebieden letterlijk nog ruimte hebben voor windmolens. De gebieden waar ruimte is voor bijvoorbeeld windmolens, zijn ook de gebieden waar ruimte is voor andere ontwikkelingen. Dit zijn dus meestal dezelfde gebieden, waardoor er sprake is/kan zijn van stapeling van ontwikkelingen.

Hoe zorgt de gemeente voor vertrouwen bij de omwonenden?

Omwonenden geven aan dat zij de controle verliezen - veranderingen sluipen er steeds langzaam in en de onzekerheid van de windmolens zorgen voor onrust in het gebied. En zij geven aan dat zij de overheid niet goed vertrouwen, dat ze niet serieus genomen worden. Dit signaal en gevoel is bekend. Juist door open te zijn over de opgaves in het algemeen belang, de effecten en de risico's expliciet te benoemen, goed te luisteren naar zorgen en inzichten van belanghebbenden, helder te zijn over het procesfasering en de belangenafweging, willen we als gemeente een optimaal gedragen eindresultaat bereiken.

Waarom kopen we niet een of meerdere woningen uit, dan ontstaat er vanzelf meer ruimte in Klaver 11?

Het uitkopen of wegbestemmen van een woning is niet het vertrekpunt en ook geen onderdeel van de inventarisatiefase waar we nu mee bezig zijn. Het kan zeker zo zijn dat we hierover in gesprek kunnen vanuit het vervolgproces en het op te stellen gebiedsakkoord (omgevingsdialoog), maar dit is geen onderdeel van deze fase en het tussenbesluit op 11 juli.

Omgevingseffecten van windmolens

In hoeverre beïnvloeden de windmolens bestaande en toekomstige GPS- en bodemscansystemen/ drones?

Tot op heden is niet bekend dat dit elkaar beïnvloedt.

Er zijn zorgen dat het door slagschaduw en geluid niet meer mogelijk is om in de kas of op het veld te werken. Gaan de kassen niet als een grote klankkast ervaren worden?

Er zijn vanuit wetgeving geen contouren voor velden of kassen. De geluidsbelasting en slagschaduw zijn in het Arcadisrapport op kaartjes zichtbaar zodat globaal het geluidsniveau afgelezen kan worden. Kassen kunnen hierbij ook meegenomen worden als object op de kaart.

Hoe zit het met microplastics die van de rotorbladen afkomen en op de percelen terecht komen?

Slijtage of Leading edge erosie (LEE) treft bijna alle windmolens. Hierbij treedt erosie op aan de voorrand van een windmolenblad door regen, hagel, zand, stof, insecten en andere zwevende deeltjes. Om deze effecten tegen te gaan, gebruikt men voornamelijk coatings zoals epoxy, een soort kunsthar. Deze coating van epoxy bevat microplastics, met name BPA (Bisfenol A).

Wat zijn de gevolgen van het microklimaat dat gecreëerd wordt op de teelt? Is er door de windverplaatsingen in de winter meer vorstschade mogelijk? Is slagschaduw op de teelt nadelig?

Windmolens fungeren niet als ventilatoren.

Als er door beregening schade ontstaat aan de windmolens, zijn kwekers dan verantwoordelijk?

Dit zal in het vervolgproces - afgesproken worden tussen initiatiefnemers en de sector/ondernemers/pachters. Welke afspraken er gemaakt worden, is nu nog niet bekend.

Is er een verhoogd risico bij blikseminslag? Er ligt een netwerk aan leidingen in de grond voor aansturing van het kasklimaat. De beregeningscomputers zijn gevoelig voor inslagen in de buurt, met grote schade als gevolg.

Er is zeker kans op blikseminslag bij windmolens, hier is onderzoek over beschikbaar. Daarbij worden windmolens standaard uitgerust met alle mogelijke bescherming ter voorkoming van inslag.

Welke milieueffecten hebben windmolens?

Windmolens hebben diverse milieueffecten, zoals geluid, slagschaduw, externe veiligheid, ruimtegebruik en effecten op flora en fauna (zoals vleermuizen en trekvogels). Milieueffecten worden in een milieueffectrapportage (MER) verder onderzocht en beoordeeld. Een MER is een verplicht onderdeel bij de planvorming van windmolens. Als de gemeenteraad op 11 juli positief besluit (om met het onderzoek naar de mogelijkheden voor windmolens in het gebied Hoogheide en Witveld verder te gaan) zal deze MER worden opgesteld. De doorlooptijd van al deze onderzoeken is een jaar. De voorstudie die door Arcadis is uitgevoerd en te lezen is in het rapport van februari 2022 geeft een eerste inzicht in de milieueffecten en de woningen die binnen het effectgebied vallen.

Wat zijn de gezondheidseffecten van het wonen vlakbij een windmolen?

Sommige mensen zijn bang voor een slechtere gezondheid als er windmolens in de buurt komen. Er is veel onderzoek gedaan naar dit onderwerp, bijvoorbeeld door de GGD en het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). De conclusie uit dit onderzoek is dat er

geen bewijs is dat windmolens mensen ziek maken. Dat wil niet zeggen dat mensen wel degelijk last en overlast kunnen ervaren. Om meer informatie hierover te geven, is er op 7 juni een avond georganiseerd door de gemeente over gezondheid en geluid bij windmolens. U kunt de [informatiesessie terugkijken via YouTube](#).

Hoe wordt overlast gemeten?

Afhankelijk van het soort overlast (bijvoorbeeld vanuit geluid of slagschaduw), zijn er richtlijnen hoe de overlast gemeten moet worden. Die resultaten worden dan vergeleken met de vergunningsafspraken en wettelijke voor geluid, slagschaduw. Indien er inderdaad sprake is van overtreding van normen of afspraken, handhaaft de gemeente hierop.

Wordt er met berekeningen rekening gehouden met het verschil tussen doorsnee mensen en hoog sensitieve mensen? Met name op het geluidsaspect.

Dit onderscheid wordt niet gemaakt (dit kan ook niet worden gemaakt, in die zin dat hier sprake is van persoonlijk verschillende ervaring die niet object te toetsen/meten is).

Geldt er voor de uitgangspunten nog een orde van belangrijkheid?

Nee, er is sprake van een willekeurige volgorde.

Ging die 350 meter over woningen? De vorige keer stond 400 meter?

In de gebiedsverkenning is hetzelfde uitgangspunt van 350 meter afstand tot woningen gehanteerd. Niet bekend waar de afstand van 400 meter vandaan zou komen. Is in ieder geval in dit proces niet gebruikt door de gemeente.

Geldt die 350 meter ook voor bedrijven waar mensen werken? Aanvullende vraag: hoe ver mag je van een bedrijf zitten?

De afstand van 350 meter geldt niet voor bedrijvigheid. Hoe ver je met de windmolen van een bedrijf af mag zitten, heeft te maken met de afstanden vanuit veiligheid. Die zijn ook in het onderzoek meegenomen.

350 meter, zit er een milieu en economisch factor achter de afstandseisen. Waar komen de afwegingsfactoren vandaan en hoe weeg je die tot elkaar af (wat weegt zwaar en waarom)?

Richtafstanden zijn wettelijk bepaald, je weegt ze niet onderling tot elkaar af. Aan alle afstanden en normen moet voldaan worden. Op dit moment worden in Nederland de landelijke normen opnieuw opgesteld. Als gemeente kun je totdat de nieuwe normen zijn vastgesteld, ook zelf lokale normen stellen voor windmolens.

Vervolg vraag over de buislijn: er zal nooit een wiek in een bepaalde richting wegvallen? Waarom toch die afstand?

De molen draait met de wind mee, dus daarom moet je in alle richtingen een bepaalde (veilige) afstand aanhouden voor. Je kunt een windmolen in snelheid wel afremmen. Ook kun je een windmolen (tijdelijk) uitzetten als dit nodig is in het kader van slagschaduw of veiligheid (werkzaamheden aan de molen).

Bij de gebiedsverkenning zijn de bedrijfsgebouwen niet meegenomen en hoe wordt er rekening gehouden met de toekomst mogelijkheden?

Voor bedrijfsgebouwen zijn de richtafstanden van Externe Veiligheid leidend in deze milieutechnische studie. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de vergunde situatie (maar nog niet gerealiseerd). Als er windmolens staan, dan gelden de afstanden vanuit externe veiligheid voor nieuwe – nog niet vergunde uitbreidingen.

De uitgangspunten zijn van groot belang. Hoe kijkt de wethouder zelf naar de uitgangspunten, vanuit veiligheid voor de mensen die er werken?

Buisleidingen staan erop, maar liggen niet in de ontwikkelgebieden. Andere uitgangspunten voor veiligheid zijn landelijk bepaald. Afstanden tot dorpskernen, dit is een eerste gooi. Op 100 meter weet je dat geluid te hoog is, op een afstand van 350 meter zal er minder geluid zijn en zou het kunnen zijn dat geluid op die afstand laag genoeg is. Normering: de landelijke normen in het Activiteitenbesluit zijn geen afstandsnormen, maar geluidsnormen. Die zijn onvoldoende geacht, er zal voor deze normen een milieueffectrapportage uitgevoerd moeten worden (Nevele-arrest).

Tot hoeveel meter van een windmolen kan ik trillingen voelen?

Trillingen zijn een gevoeligheid, niet zozeer een hoorgeluid. Het RIVM geeft aan dat een bromtoon en subsoon geluid niet horen op te treden bij een windmolen. Als dit wel gebeurt, dan is er een constructiefout in de windmolen. En dit mag niet. Als gemeente kun je hierover in de vergunning voorwaarden opnemen dat als dit geluid/deze trillingen er toch zijn, dit gerepareerd moet worden. Dit mag gewoon niet. Verder heb je ook nog ultrasoon geluid: hier is onderzoek naar uitgevoerd door het RIVM: dit is geluid dat je niet kunt horen en de conclusie is dat dit soort geluid niet leidt tot aantoonbaar meer overlast dan gewoon geluid.

Er wordt aangegeven dat de natuurwaarden in Witveld en Hoogheide niet verschillend zouden zijn. Ze zijn wel degelijk verschillend en ook niet vergelijkbaar. Is er überhaupt wel naar gekeken?

Er is gekeken of er verschil zit in kansen en belemmeringen tussen de natuur van beide gebieden. Die zijn er niet/nauwelijks, dus er gelden dezelfde kansen en belemmeringen. Dat wil niet zeggen dat er sprake is van dezelfde soorten/vormen van natuur. Deze studie is geen veldstudie geweest, die zal nog komen binnen de MER (bij een positief besluit van de gemeenteraad in juli 2023).

Oorspronkelijk was het 31 dB (vroeger) en waarom nu 47 Lden? Waar komen die normen vandaan?

Dit is een hele technische vraag: het is in ieder geval nooit 31 dB geweest. Er is vroeger onderzoek gedaan naar 'hoe ervaren mensen overlast'. Er zijn in Nederland geen plekken waar het stil is. Wanneer gaan mensen iets als overlast ervaren. Je hebt bepaalde soorten lawaai: over het geluid van windmolens en vliegtuigen gaan mensen eerder klagen (dus men ervaart dit meer/eerder als overlast). Hier is een norm op losgelaten. Hoeveel klagers zijn aanvaardbaar. Hierop zijn normen vastgesteld. Hier komt die 47 Lden vandaan. Deze norm gaat uit van een kleiner percentage dat last mag hebben van geluid.

Wat is 47 Lden?

Den staat voor: Day, Evening en Night: het gemiddeld van de geluidsbelasting van deze 3 periodes mag maximaal 47 Lden zijn. Er geldt een straf van + 5 (evening) en + 10(night) bij het berekenen van het gemiddelde geluidniveau. Dit (Lden 47) komt overeen met ongeveer 41 dB(A), een norm die je in het buitenland veel tegenkomt.

Heeft de decibel betrekking op de 350 meter of 1000 meter van de kern?

Deze normen zijn ooit gemaakt voor wegen en worden ook gebruikt voor bijvoorbeeld windmolens. Toen besluit Europese rechter: u had voor de vaststelling van deze normen een milieueffectrapport moeten uitvoeren. De totstandkoming van de Nederlandse normen is om deze reden niet op de juiste manier onderzocht. Daarom wordt er nu landelijk onderzoek gedaan naar nieuwe normen. Die nieuwe concept-normen verwachten we in de zomer van 2023 die een jaar later definitief zullen zijn. In 2025 neemt de gemeente een besluit op basis van nieuwe normen. dB is dus een geluidsnorm en geen afstandsnorm. Op een afstand van

350 meter kun je uitkomen op 47 Lden, maar zeker niet in alle gevallen. Dan zal er dus een grotere afstand tussen de windmolen en de woning gelden.

Wat zijn de goudgroene zones?

Dit zijn o.a. de Natura 2000-gebieden. Deze definitie gebruikt de provincie Limburg. Goudgroene is de hoogste waarde. Hier mogen geen windmolens geplaatst worden.

Als er straks zon onder de windmolens komen, versterkt dat niet het geluid?

In theorie zou dit kunnen. Zonnepanelen staan schuin en in een bepaalde richting. In de huidige ontwikkelgebieden is niet de intentie om ook zon te realiseren, dus is voor nu een hypothetische situatie.

De laatste windmolen in het park van Venlo staat naast het spoor op meer dan 1 kilometer afstand van woningen. Toch heel veel protest uit de Boekend.

Hoezo mag de windmolen minder dan 1 kilometer van de woning afliggen in Horst? Hoe wordt er met protest omgegaan?

Het recht op demonstratie is een grondrecht. Als gemeente kiezen we voor een andere aanpak dan in het windpark Venlo: met de inwoners van het gebied in gesprek om vragen en zorgen zoveel mogelijk weg te nemen. Daarom ook de informatieavonden, maar ook de ateliers en gesprekken. Onze wens is om het zoveel mogelijk met elkaar eens worden. Draagvlak en acceptatie. maar we realiseren ons als gemeente dat we dit nooit voor 100% kunnen bereiken. De gemeenteraad zal de afweging maken hoeveel draagvlak en acceptatie voldoende is om door te gaan met de volgende fase tot en met de vergunningverlening.

Waarom is er gekozen voor de verschillende afstanden tot een windmolen?

Voor een woning geldt een andere afstand dan voor de kern. In buurlanden wordt een afstand tot een woning van 10 * tiphoogte aangehouden. Waarom ook niet deze afstandsnorm in Nederland en Horst aan de Maas?

De gemeente Horst aan de Maas volgt de landelijke normen die gelden voor windmolens. De afstanden die in het Arcadisonderzoek zijn gebruikt, zijn dezelfde afstanden als die we in KODE hebben gebruikt om te inventariseren waar we nog open gebieden hebben in de gemeente. De grootste knelpunten voor windmolens ontstaan vanuit geluid. De geluidnorm (de hoogte van het geluid van de windmolens) bepaalt wat er mogelijk is aan aantal windmolens en de locatie van de windmolens. Om in ieder geval voldoende afstand te houden vanuit geluid, zijn de afstanden in KODE op 350 en 1000 meter gezet. Op een kortere afstand hoef je zeker niet te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het plaatsen van windmolens. Deze normen/afstanden zijn vanuit de oude normen die gelden voor windmolens. De nieuwe normen die gaan gelden voor nieuwe windmolens, worden zomer 2023 bekend. De gemeente past deze nieuwe normen toe om te onderzoeken waar en hoeveel windmolens mogelijk zijn in beide gebieden en wat de milieueffecten zijn op de omwonenden en de omgeving. De nieuwe normen zullen daarbij – naar verwachting – niet hetzelfde worden als de tiphoogte-norm in buurlanden.

Hoe hoog zijn de turbines in Venlo?

Om hier een antwoord te geven, is gekeken op internet. Daar staat de volgende informatie: De windmolens zijn van fabrikant Nordex. Nordex levert twee maten turbines. Ten noorden van de A67 komen 6 turbines. Ten zuiden van de A67 komen er 3. Ten noorden van de A67: Type: Nordex N133; Vermogen: 4,8 megawatt; Ashoogte: 135 meter; Rotordiameter: 133 meter en Tiphoogte (als het rotorblad naar boven wijst): 201,5 meter. Ten zuiden van de A67: Type: Nordex N117; Vermogen: 3,675 megawatt; Ashoogte: 136 meter; Rotordiameter: 117 meter en Tiphoogte (als het rotorblad naar boven wijst): 194,5 meter.

Hoe is het met de geluidshinder (zoem) en slagschaduw. Je hebt mensen die supergevoelig zijn en minder gevoelig. Is hier al verder onderzoek naar gedaan?

Hiernaar is nog geen onderzoek gedaan in het kader van deze locaties. Er is wel landelijk aangegeven op welke manier de norm rekening houdt met het aantal mensen dat overlast ervaart. De geluidnorm van 47Lden is vastgesteld vanuit het gegeven dat van de 100 mensen 91 mensen geen overlast ervaren en 9 wel. Op deze manier maak je een keuze wat 'men' acceptabel vindt aan overlast. Doordat het in Nederland nergens stil is, zul je altijd met overlast te maken hebben voor inwoners. de vraag is alleen hoeveel overlast je accepteert. De geluidsnorm is dus vastgesteld op een waarde die aangeeft wat maatschappelijk aanvaardbaar is.

Lden is opgebouwd uit het geluid overdag, in de avond (dan moet je er 5 dB bijtellen) en in de nacht (dan moet je er 10 dB bijtellen). De norm van 47 Lden komt overeen met het gemiddelde geluidsniveau van 41 dB over 24 uur. Frequentie Decibel A is een correctie voor de frequentie van geluid dat je goed hoort. Dit telt dan zwaarder mee. Als je super sensitief bent, kun je hier veel last van hebben. Je hoort dan ook de frequenties die andere mensen niet of minder horen. Dat zijn de geluiden die buiten de 'normale' frequentie van horen vallen.

Je hebt hoge en lage molens. Nu zijn er 2 scenario's berekend met dezelfde hoogtes. Stel dat je verschillende hoogtes door elkaar zet. Is dat meegenomen?

Het is inderdaad een optie om te werken met verschillende hoogtes. Hier is in deze studie niet voor gekozen. Verschillende hoogtes/diameters heeft wel gevolgen voor hoe je vindt dat de windmolens passen in het landschap. Dit geeft een onrustiger beeld, om deze reden wordt meestal gekozen om nagenoeg dezelfde hoogte aan windmolens te hebben in hetzelfde gebied.

Hoe zit het met geluid boven de hoorgrens? Is voor het bepalen van de 47 Lden gekeken naar de range tussen 20 herz en 20000 herz? Dit is een vraag over trillingen: in welke bandbreedte zijn de geluidstrillingen meegenomen?

Het menselijk gehoor heeft een bereik voor geluidfrequenties tussen ongeveer 20 en 20.000 Hertz. Frequenties buiten dit bereik kan de mens niet als geluid waarnemen. Maar zoals hierboven beantwoord kunnen sensitieve personen wel degelijk hier last van hebben.

Voor slagschaduw is te zien dat dit tegen Melderslo aanzit. Waarom kies je voor dit gebied en niet gebieden die al bebouwd zijn, bijvoorbeeld bedrijventerrein, om daar de windmolens te plaatsen?

Vanuit de eerste studie naar ruimte is er ook gekeken naar bedrijventerreinen. Er is gekeken naar belemmeringen om te bepalen waar ruimte is. Zoals de radarzone van vliegbasis Volkel, Natura 2000-gebieden, de Maas en afstanden tot individuele woningen (350 meter) en tot kernen (1000 meter). Voor woningen geldt een zwaarder beschermingsregime. Via die cirkels blijven er een aantal witte vlekken over. We zijn op zoek gegaan naar zoekgebieden waar je geclusterd een aantal van 7 turbines kunt plaatsen. Het zoekgebied A73-Maaslijn voldoet hieraan. Binnen dit zoekgebied liggen vervolgens meerdere ontwikkelgebieden voor clustering van meerdere windmolens. Op of bij bestaande bedrijventerreinen is er niet voldoende ruimte om te spreken van een zoekgebied waar een aantal van 6 tot 7 windmolens geplaatst kunnen worden.

Vindt er minder neerslag plaats op locaties waar windmolens staan?

Het antwoord is niet bekend. In het milieueffectrapport kan dit worden meegenomen.

Je hebt geluid dat je kunt horen, maar ook wat je niet kunt horen. Zorgen over laagfrequent geluid. Hoe zit dat?

Op de site van het RIVM is veel informatie te lezen over wat er onderzocht is op dit gebied. De geluidsdruk van niet hoorbaar geluid, is niet zwaarder en/of geeft geen andere klachten dan de geluidsdruk van hoorbaar geluid.

Is het beschermingsniveau van een burgerwoning hetzelfde als een bedrijfswoning?

Ja, het beschermingsniveau is hetzelfde.

Sociale haalbaarheid

Wie wordt de eigenaar van de windmolens?

De gemeente streeft naar minimaal 50% lokaal eigendom. Wie eigenaar wordt van 1 of meer windmolens is nu nog niet bekend. Stel dat in het ontwikkelgebied Witveld – als er 3 windmolens kunnen komen – 1 windmolen eigendom is van alle grondeigenaren, 1 windmolen eigendom is van een marktpartij en 1 windmolen van Reindonk Energie. Alle inwoners van de gemeente Horst aan de Maas kunnen via het inleggen van een geldbedrag dan mede-eigenaar worden van deze coöperatie-windmolen. Stel dat de windmolens zo zijn verdeeld in eigendom, dan is er binnen het zoekgebied Witveld sprake van $2/3 = 67\%$ lokaal eigendom. Deze mogelijke verdeling heeft Reindonk Energie opgehaald vanuit hun gesprekken met de grondeigenaren in dit gebied.

Hoe zit het met beleidsafspraken die waarborgen dat de winsten van de leverancier met publieke voorzieningen, ten goede komt aan gemeenschap?

Reindonk komt hier in hun presentatie op terug: naast lasten ook lusten in en voor het gebied. Het streven is minimaal 50% lokaal eigendom van windmolens zodat de winsten ook terugkomen bij inwoners en in het gebied, bij omwonenden en inwoners van onze gemeente.

Is er aan het einde van het traject sprake van een negatieve winstdeling?

Nee, je legt geld in en hebt een financiële relatie voor 15 jaar. Windmolens gaan een jaar of 25 mee.

De windmolens zijn van en voor de mensen volgens Reindonk: stel er gaat iets mis qua kosten en gebruik van windmolens?

Bij obligatieparticipatie heb je geen risico op andere kosten. Als je risicodragend meedoet, dan loop je wel een risico dat je je inleg kunt verliezen. Over onderhoud: hier komen contracten voor. En verder heb je je verzekeringen. Om windmolens überhaupt mogelijk te maken heb je ook financiering van een bank nodig. En die kijken ook naar (financiële) risico's.

50 % lokaal eigenaarschap, geldt ook voor de gemeente?

Jazeker. Dit geldt voor alle initiatiefnemers van de windmolen in onze gemeente, ook als de gemeente initiatiefnemer zou zijn. Dit percentage wordt in heel Nederland als minimale waarde aangehouden. Stel dat de gemeente zelf in Hoogheide (hier heeft de gemeente veel percelen in eigendom) windmolens gaat ontwikkelen, dan moet de gemeente ook voldoen aan lokaal eigenaarschap. Natuurlijk zal de gemeente dan ook dit samen gaan doen met de energiecoöperatie en met andere geïnteresseerden (bijvoorbeeld de ondernemers en pachters in dit gebied). Het eigendom van de gemeente van een of meer windmolens is ook een vorm van lokaal eigendom, waarbij ook weer inwoners, maar ook de ondernemers en pachters in het gebied mede-eigenaar kunnen worden.

Welke opbrengsten zijn er voor de omwonenden en de omgeving bij een windmolenproject?

Een omwonendenregeling is een afspraak tussen alle initiatiefnemers en de omwonenden waarbij wordt afgesproken welk deel van de grondopbrengst van de molens wordt uitgekeerd aan de omwonenden die het dichtste bij de windmolen wonen. De inhoud van deze regeling komt in de gebiedsdialoog tot stand. Dit zijn zowel de financiële afspraken als de grootte van het gebied waarbinnen de omwonenden deze vergoeding zullen krijgen. Dit wordt met elkaar afgesproken. Het is gebruikelijk om een verdeelsleutel af te spreken die de afstand tot de molens en eventueel ook het zicht op de molens, meeweegt. Dus hoe dicht iemand bij de windmolen woont, hoe hoger de vergoeding. De gemeente stelt een omwonendenregeling als randvoorwaarde voor het kunnen krijgen van de vergunning. Bij een omgevingsfonds

wordt meestal aangesloten bij de vrijwillige afspraken die landelijk gemaakt zijn om tenminste € 0,50 per opgewekt MWh te storten in een fonds dat aan de gehele gemeenschap ten goede kan komen. Een stichting of dorpsraad kan dat fonds dan beheren.

Wat is een gesocialiseerde grondvergoeding?

Een gesocialiseerde grondvergoeding betekent dat de grondeigenaren (en ook pachters) binnen het gebied waarin de bouw van windmolens volgens de normen mogelijk is (het ontwikkelgebied), samen de vergoeding voor het opstalrecht delen. Dat betekent dus dat de opbrengst niet alleen naar de toevallige eigenaar gaat van het perceel waar de molens op komen te staan, maar dat alle grondeigenaren in het ontwikkelgebied een vergoeding krijgen. De verdeling van deze vergoeding bepalen alle grondeigenaren en pachters in het gebied. Vanuit deze afspraak over een vergoeding voor iedereen kijken we naar de beste plek voor de windmolen voor iedereen. Het maakt dan namelijk niet meer uit wie de toevallige grondeigenaar is en zonder deze afspraak als enige de grondvergoeding zou krijgen.

Wil de gemeente zelf een eigen energiecoöperatie oprichten?

Nee, dat wil de gemeente niet. De basis van een coöperatie (een vorm van vereniging van leden) is dat deze nooit 'van de gemeente' kan zijn. Inwoners (en eventueel bedrijven) kunnen zelf samen een coöperatie oprichten. In het windmolenproject kan Reindonk Energie deze rol vervullen.

Technische informatie windmolens

Wat is het ruimtegebruik van een windmolen?

De fundering van de windmolen is ongeveer 25 m² (dit is een cirkel). Verder is er een zone voor de kraan nodig van 30-40 meter lang. Dit is nodig voor onderhoud. Ook is er een vrije ruimte van 20-170 meter nodig. Tot slot is er een (onverharde) weg naar de windmolen nodig van 6 meter breed. In totaal zal er voor het gebied Hoogheide bijvoorbeeld ruimte nodig zijn van minder dan 1% van het totale ontwikkelgebied.

Hoe hoog worden de windmolens?

Het is nog niet bekend hoe hoog de windmolens worden als het project doorgaat. Dat is afhankelijk van het vervolgonderzoek (milieueffectrapport) en van de nieuwe normen. De verwachting is dat er vooral hoge windmolens komen. Deze windmolens hebben namelijk de meeste energieopbrengst. In het milieutechnische onderzoek van Arcadis (februari 2023) is gerekend met 'lage' en 'hoge' windmolens. In het lage scenario hebben de windmolens een energieopwekvermogen tussen de 3 en de 4,5 MW. De tiphoogte van deze windmolens zijn maximaal 200 meter. De rotordiameter is maximaal 140 meter. Iedere wiek is dus $140 / 2 = 70$ meter lang. Dat betekent dat de as van deze windmolen op een hoogte van 130 meter zit (200 meter – 70 meter). De as is het draaipunt van de wieken. De windmolens in Venlo zijn van deze grootte. Voor het hoog scenario is gerekend met windmolens met een vermogen tussen de 4,5 en 6 MW. De maximale tiphoogte is maximaal 250 meter. De rotordiameter is maximaal 170 meter. Iedere wiek is $170 / 2 = 85$ meter lang. Dat betekent dat de as van deze windmolen op een hoogte van 165 meter zit (250 meter – 85 meter). De as is het draaipunt van de wieken.

Hoeveel windmolens komen er in het gebied?

Uit het milieutechnisch onderzoek van Arcadis blijkt dat er maximaal 5 (hoog) - 6 (laag) windmolens in het gebied Hoogheide en tussen de 3 (hoog) - 4 (laag) windmolens in het gebied Hoogheide kunnen komen. Bij het plaatsen van windmolens in beide gebieden is de maximale ruimte minder. Dan zijn er minder windmolens mogelijk: vanuit geluid en externe veiligheid vallen er dan windmolens af. Verder kent Klaver 11 vanuit de Arcadis-studie ruimte voor 1 enkele windmolen. Aangezien er in dit geval geen sprake is van een energielandschap (clustering van windmolens), is dit gebied niet (verder) meegenomen binnen deze milieutechnische studie.

Waar komen de windmolens te staan?

Dat is nog niet bekend. Op dit moment is weten we alleen dat in de gebieden Witveld en Hoogheide meerdere windmolens kunnen komen die samen voldoende duurzame energie kunnen opwekken om in 2030 te voldoen aan de afgesproken hoeveelheid lokaal duurzaam opgewekte energie. De locaties van de windmolens moet nog onderzocht worden via het milieueffectrapport en wordt ook samen met de grondeigenaren, omwonenden en eventuele marktpartijen bepaald. In het onderzoek van Arcadis zijn enkele uitgangspunten gebruikt waarin onder andere een afstand is gehanteerd van 350 meter tot individuele woningen en 1000 meter tot de kernen. Verder zijn ook de vaste afstanden tot Natura 2000, buisleidingen, rijkswegen en spoorwegen gebruikt om te kijken wat er maximaal mogelijk is aan aantal windmolens in beide gebieden.

In dit onderzoek is uitgegaan van een tiphoogte van 250 meter. Waarom hebben we die hoogte niet aangehouden in het onderzoek?

Een hoogte van 250 meter is een hoogte die heel vaak voorkomt bij de nieuwere windmolens. Het betekent niet dat de eventuele windmolens straks ook deze hoogte zeker krijgen. Het onderzoek van Arcadis een voorstudie. En om te kunnen berekenen wat de milieu-effecten zijn van de windmolens in beide gebieden, is gekozen voor 2 hoogtes van

windmolens (200 meter en 250 meter hoog). Met deze 2 hoogtes kun je als gemeente en inwoner zien wat de milieueffecten zijn en wat het verschil in effecten is bij de verschillende hoogte. Welke tiphoogte de windmolens straks krijgen, is dus nog niet bekend.

Werken in de buurt van een windmolen

Zijn werknemers op het veld ook beschermd voor het geluid en de slagschaduw van een windmolen?

Vanuit milieuwetgeving gelden er geen normen of contouren voor velden en het werken op velden in de directe nabijheid van windmolens. In het gebied Hoogheide werken mensen in de directe omgeving van de mogelijke windmolens. De gemeente wil daarom dit onderdeel meenemen in het vervolgonderzoek (bijvoorbeeld het milieueffectrapport of vanuit een Arbo-studie).

Waarom is er wel een uitsluitingszone rondom het spoor en snelweg voor windmolens, maar niet voor het gebied van de boom- en sierteelt?

Voor het spoor en snelwegen geldt een wettelijke uitsluitingszone in verband met externe veiligheid. Deze wetgeving en normen zijn er niet voor de boom- en sierteelt. Hierdoor gelden er geen specifieke milieunormen voor mensen die werkzaam zijn binnen de boom- en sierteelt of op het land. Wel gelden er normen voor werknemers vanuit de Arbeidsomstandighedenwet. Die gelden voor alle werknemers en gaan bijvoorbeeld wel over geluid, maar niet specifiek over windmolens.

Wat is de invloedssfeer als een windwiek naar beneden valt?

Het gebied waar een afgebroken windwiek kan neerkomen, wordt onder andere bepaald door de ashoogte, de rotordiameter en het toerental van de windmolen. In het ergste geval breekt de wiek af als de windmolen op vol vermogen draait. Theoretisch kan een afgebroken en weggeslingerde wiek een afstand van honderden meters overbruggen. In de toetsing van de plaatsing van de windmolens wordt vanuit het milieuthema externe veiligheid gekeken naar de kans dat dit optreedt (afbreken van een windwiek) in relatie tot de aanwezige gevoelige objecten of activiteiten. Het toetsingskader (wetgeving) hiervoor de Handreiking risicozonering windmolens.

Hoe zit het met ijsafzetting? In verband met werknemers die ook in de winter en de lente op het land werken?

Voor ijsafzetting zijn er geen algemene regels. Wel is er een protocol opgesteld hoe we hiermee omgaan. In de praktijk worden windmolens bij een kans op ijsafzetting stil gezet en wordt het risicogebied afgezet. In Nederland komen gemiddeld twee tot zeven dagen per jaar omstandigheden voor waarbij ijsafzetting. Gezien de kans en frequentie op ijsafzetting en het protocol met richtlijnen/afspraken, zijn de risico's ingedeeld als beperkt en beheersbaar.

In Hoogheide zitten boomkwekers en wordt er driekwart van het jaar op het land gewerkt. Op de Losbaan zitten megastallen. Daar ruik je de varkensstallen. Ook daar hebben de werknemers last van. Hoe wordt rekening gehouden met de gezondheid van werknemers?

Vanwege het ontbreken van normen voor mensen die werken in de nabijheid van een windmolen, worden deze mensen minder beschermd dan mensen die in het gebied wonen. De werknemers in het gebied Hoogheide zijn bang voor een slechtere gezondheid van de werknemers als er windmolens komen. Er is veel onderzoek gedaan naar dit onderwerp, bijvoorbeeld door de GGD en het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). De conclusie uit dit onderzoek is dat er geen bewijs is dat windmolens mensen ziek maken. Dat wil niet zeggen dat mensen wel degelijk last en overlast kunnen ervaren. Om meer informatie hierover te geven, is er op 7 juni een avond georganiseerd door de gemeente over gezondheid en geluid bij windmolens. Dit gaat zowel over de mensen die er wonen, als ook over de mensen die er werken. U kunt de [informatiesessie terugkijken via YouTube](#).

Wet en regelgeving

Waarom zijn de landelijke richtlijnen ongeldig verklaard?

De 'oude' landelijke normen zijn in 2021 ongeldig verklaard vanwege een 'procedurefout', niet vanwege verkeerde of slechte normen. De rechter heeft toen bepaald dat er voor de algemene normen voor windmolens een milieueffectrapport (MER) uitgevoerd had moeten worden. En dat is toen niet gebeurd. Hierdoor missen de oude normen de juiste onderbouwing dat de normen onderzocht en verantwoord zijn. Nu wordt er voor de nieuwe normen voor windmolens wel een milieueffectrapport (zogenaamde Plan MER) uitgevoerd, waarmee wordt aangetoond dat de nieuwe normen gebruikt mogen worden bij het plaatsen van windmolens. De verwachting is dat de nieuwe normen hetzelfde of iets strenger zullen zijn dan de nu ongeldige normen.

Wat gebeurt er als de windmolens - wanneer deze zijn geplaatst - niet voldoen aan de nieuwe landelijke normen?

Dan is er sprake van een 'illegale situatie' er zal er handhaving vanuit de gemeente plaatsvinden.

Welke wetgeving wordt er gevolgd qua afstanden tot woningen? En moeten we niet werken met vaste afstanden?

Landelijk wordt er via een Plan MER (nieuwe) regels opgesteld voor windmolens. Het is daarbij nog niet bekend of er sprake is van vaste afstanden tot woningen, dan wel van normen (de hoogte van geluid) of een combinatie. In het Arcadisonderzoek is nog gerekend met de oude normen. Dus met de maximale toegestane geluidsbelasting. De minimale afstand die je zeker nodig hebt om te voldoen aan de oude geluidsnorm voor een woning is een afstand van 350 meter. Als de nieuwe normen bekend zijn, worden die toegepast om de milieueffecten op de woningen te berekenen. Of deze normen ook een vaste afstand hebben, is nog niet bekend. Als gemeente zullen we altijd moeten voldoen aan de nieuwe (afstands)normen die gelden.

Is de gemeente bereid te wachten met het plaatsen van de windmolens tot er landelijke wetgeving is?

Het proces om windmolens te vergunnen en plaatsen duurt nog jaren. De planning nu is om de vergunning voor het mogen plaatsen van de windmolens uiterlijk 1 januari 2025 te verlenen. Vanuit deze datum is het plaatsen van de windmolens voor 1 januari 2030 haalbaar. Er zijn dus nog meerdere jaren nodig voordat een windmolen geplaatst kan worden in de gemeente. Daarbij zal er altijd worden voldaan aan de normen die gelden. Vanuit het Rijk is aangegeven dat de nieuwe landelijke normen rond de zomer 2023 in concept bekend zijn en in het voorjaar 2024 van kracht worden. Het plaatsen van de windmolens vindt dus pas plaats als de nieuwe normen er is. Als gemeente voldoen wij aan de landelijke wetgeving als de windmolens worden geplaatst en is wachten niet nodig.

Waar zijn de afstanden voor woningen en andere objecten op gebaseerd en zijn deze niet aan te passen?

De uitgangspunten en afstanden wordt in veel gevallen vanuit veiligheid bekeken. Dit zijn richtafstanden op basis van wettelijke afspraken. We zitten nu in een overgangsfase: we hadden een heleboel landelijke normen, die zijn nu ongeldig verklaart. Er komen nieuwe normen. Bij het uitvoeren van de technische studie nu zijn dezelfde uitgangspunten gebruikt als bij de gebiedsverkenning. Bij eventuele vergunningverlening voor de windmolens voldoen deze aan de (nieuwe) wettelijke normen.

Landelijk worden er nieuwe normen bepaald. Wanneer zijn deze definitief en hoe verhoudt dit zich tot de start van het project? en de vervolgvraag: komen er ook Europese normen?

In de zomer 2023 worden de nieuwe concept-normen gepubliceerd. Daarna moet de dialoog nog plaatsvinden. Vaststelling uiteindelijk via de Tweede Kamer, naar verwachting over 1 jaar. Bij de definitieve besluitvorming door de gemeenteraad in het voorjaar van 2025 wordt getoetst aan de nieuwe normen. Met betrekking tot de vervolgvraag: op Europees gebied worden vaak de normen van de WHO (World Health Organization) gehanteerd. In de nieuwe normen wordt ook gekeken naar deze WHO-normen.

Hoe gaan we straks om met het opruimen van de windmolens?

De gemeente maakt afspraken met de initiatiefnemers bij het verlenen van de vergunning. De afspraken gaan over het terugbrengen van het landschap in de oorspronkelijke staat en dus ook het afbreken van de windmolens. Dit wordt in een overeenkomst met elkaar afgesproken.